

Dziennik Chojnicki

codzienne pismo polsko-katolickie na powiaty: Chojnice, Tuchola i Sępólno.

Abonament na pocztach miesięczny 200 mk.

do Ameryki 1/2 dolar.

Ogłoszenia na stronie 5-lamowej 25 mk. od wiersza petyt.

Ogłoszenia z Niemiec w walucie niemieckiej.

Adres redakcji i administracji: Chojnice, ul. Cieszkowska nr. 18.

Telefon nr. 44.

Rękopisów się nie zwraca. W razie nadzwyczajnych wypadków, np. przeszkód w wydawnictwie, strajków lub innych nieprzewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a abonament nie ma prawa do jakiegokolwiek odszkodowania lub do niezapłaconych numerów.

Drukarnia i nakładem Wład. Jul. Schreibera w Chojnicach. — Redaktor: Stefan Hoffman w Chojnicach.

Nr 289

Chojnice, piątek dnia 16-go grudnia 1921

Rok 1

Zydoznawstwo.

Okazało się, że dla samoobrony narodowej, winniśmy dokładnie przestudować konieczną wobec panujących w Polsce stosunków naukę zydoznawstwa.

To, co piszemy, nie jest, niestety, humoreską.

Żydzi, którym w swoim czasie, gdy byli ścigani i wygnani, ze wszystkich niemal państw Europy Rzeczpospolita Polska udzieliła prawa azylu i bezdomnych przytułiła, zapomnieli o dawnych dobrodziejstwach i obecnie zorganizowali się w jedną grupę, która nam chce dyktować swe prawa i rządy w swoje ujęcie w ręce, popierając jedynie interesy rasy semickiej. Żydostwo polskie stoi w ścisłym związku z żydostwem całej kuli ziemskiej, ma poparcie całej finansjery żydowsko-międzynarodowej i wytrwale dąży ten naród wybrany do postawienia stopy zwycięskiej Saula na karkach wszelkich „goimów“.

W sposobach, jakimi żydostwo dąży do dopięcia swego celu, nie przebiega. Mielśmy przykład z Rosji. Ten kraj do niedawna miodem i mlekiem płynący, pod rządami panów Bronsteinów-Troickich et consortes zamienił się przeciągu lat paru w żywy cmentarz, w kraję łez i niedoli, w siedlisko nędzy, rozpusty i ciemnoty. Chodziło o zniszczenie chrześcijaństwa, gdyż według ich zdania każdy chrześcijaństwo bądź byzantyjski, bądź rzymski, jest wrogiem judaizmu i, przynajmniej, że celu swego dopieli.

Żydostwo otwartej walki w polu nie uznaje. Ich broń ulubiona, to szerzenie rozkładu, zginiłizny i ciche podszezwanie warstw jednych przeciwko drugim wewnątrz kraju, bądź też przy pomocy międzynarodowej mafii szczeniaka sasiada na sąsiadów.

Nie więc dziwnego, że niezważając na alarmy prasy i postów żydowskich, pod egidą T-wa „Rozwój“ organizuje się w Warszawie liga obrony praw Polaków w Polsce. Brzmi to nieco dziwnie, lecz potrzeba istotna postawiła nas w podobnym położeniu.

W tym celu „Rozwój“ urządził w Warszawie czterodniową publiczną konferencję, na której omówiono szczegółowo niebezpieczeństwo, grożące Polsce ze strony zachłanności żydowskiej. Po szeregu wyczerpujących referatów Konferencja żydoznawcza powzięła następujące uchwały:

1. Wszystkie twórcze narody aryjskie mają wspólny interes w tem, by zabezpieczyć prawne rezultaty, pracy, sprawiedliwości i uczciwości i bronić się przed uciskiem międzynarodowego spiskującego kapitału żydowskiego. W tym celu powinno się stworzyć międzynarodową Ligę Czynu Chrześcijańskiego. Liga Czynu Chrześcijańskiego, powinna jako pierwsze zadanie przeprowadzić ujawnienie Talmudu i rewizji prawodawstwa w nim zawartego.

2. Celem gruntownego i wszechstronnego poznania społeczeństwa żydowskiego i stosunku jego do świata chrześcijańskiego, należy jaknajprędzej powołać do życia Instytut Żydoznawczy w Polsce.

3. Wobec niepowstrzymanego napływu wrogich nam elementów ze wschodu należy żądać od miarodajnych czynników: natychmiastowego i całkowitego wstrzymania emigracji żydowskiej i bezwarunkowo wysiedlenia z granic Polski wszystkich nieprawie w niej zamieszkałych.

4. Wezwać zarówno wszystkie narodowo-polskie stronnictwa do przeprowadzenia wyborów do ciał prawodawczych i samorządowych pod hasłem rozwiązania kwestii żydowskiej w myśl uchwał Pierwszej Konferencji Żydoznawczej.

5. Całe społeczeństwo winno solidarnie i wytrwale pracować nad usamodzielnieniem i wyzwoleniem polskich placówek ekonomicznych z pod destrukcyjnych wpływów żydowskich.

6. Dawać chrześcijanom pierwszeństwo przy zawieraniu wszelkich transakcji.

7. Konferencja uważa za konieczne przeprowadzenie zmiany ordynacji wyborczej do organów samorządowych w tym kierunku, aby rozszerzono okręgi miejskie, co miastom przysporzy większą ilość wyborców chrześcijan.

8. Dla uchronienia przyszłego pokolenia od demoralizujących wpływów żydowskich należy bezwzględnie dążyć do wyeliminowania nauczycieli żydowskich ze szkół dla dzieci chrześcijańskich.

9. W celu ujawnienia udziału żydów w występnej działalności we wszystkich dziedzinach życia, należy przy prowadzeniu statystyki przestępczości uwzględnić podział na wyznania chrześcijańskie i żydowskie.

10. Polecieć Tow. „Rozwój“ wykonanie uchwał, przyjętych przez Pierwszą Konferencję żydoznawczą, oraz zwołanie najdalej w pierwszej połowie 1923 r. drugiej Konferencji żydoznawczej w Krakowie.

Obroncy zagraniczni przywilejów żydowskich, robiący wrzask niesłuszny z powodu nietolerancji polskiej, nie mają racji. Z naszej strony konsolidowanie się społeczeństwa, jest tylko samoobroną przeciw niebezpieczeństwu uznanemu przez cały świat. Przytoczę chociażby parę słów z mowy Napoleona I. wypowiedzianej do senatu w dniu 7. kwietnia 1806 r.:

„Żydów, gdy o nich mówię, nie możemy uważać jako sektę religijną lecz jako osobny obcy naród. Jest to zatem naród w narodzie, przeto tem niebezpieczniejszy“.

„Za pomocą rozpraw filozoficznych nie zmienimy natury żydowskiej — w takich razach potrzeba praw najprostszych bo wyjątkowych“.

Bądźmy więc bezstronnymi, lecz pamiętajmy o tem.

Sprawy polskie.

Żydzi w prasie europejskiej.

W Londynie wychodzi pismo „Daily Herald“, pozostające w ścisłych stosunkach z bolszewikami, a występujące przeciw porozumieniu francusko-angielskiemu, zalecając natomiast zbliżenie angielsko-niemieckie. „Action Francaise“ ogłasza obecnie skład personalu tego pisma.

Dyrektorem jest p. Lansbury, nie jest on żydem i stale cytuje w swych mowach i artykułach zasady chrześcijańskie. W pierwszej swej depeszy, przysłanej z podróży do Rosji, doniósł, że w państwie sowieckim wszystkie cerkwie są otwarte i tłumnie nawiedzane przez ludność. Depesza wysłana była dwie godziny po przyjeździe do Rosji, niewiadomo więc jakie i ile cerkwi widział pobożny p. Lansbury. O ile p. L. żydem nie jest, co głośno potwierdzają londyńscy żydzi, to w każdym razie syn jego ożenił się z żydówką i on właśnie pośredniczył w wymianie czeków, jakie od bolszewików otrzymał „Daily Herald“.

Naczelnym redaktorem jest p. Gould, który również żydem nie jest. Lecz jego żona jest żydówką. Pani Gould występowała w czasie wojny jako germanofilka, a obecnie urządziła wiecze bolszewickie.

Redaktorem politycznym jest żyd, który podpisuje się szkockim nazwiskiem — Maja Gillespie. Redaktor przemysłowy i redaktor gospodarczy są również żydami. Redaktorem literackim jest Siegfried Sassoon, kuzyn sir Filipa Sassoon, sławnego finansisty żydowskiego, sekretarza p. Lloyd George'a, a pod dachem którego, w willi Lympne, odbywały się pamiętne ważne obrady konferencji koalicyjnej.

Daktylografki, sekretarze i sekretarki, urzędnicy a nawet stróż są żydami.

Kto płaci ten dziennik? Ze składu personelu łatwo się domyślić.

Z Komisji Konstytucyjnej.

Podkomisja Konstytucyjna obradowała w sprawie okręgów wyborczych. Rozpoczęła od b. dzielnicy pruskiej, na której podkomisja uchwaliła podział następujący: Dla województwa pomorskiego razem 3 okręgi po 5 mandatów, a mianowicie: I okręg Puck, Wejcherowo, Kartusy, Kościerzyna, Tczew, Starogard, II okręg — Gniezno, Mogilno, Września, Sroda, Witkowo, Wągrowiec, Oborniki (5 mandatów), IV okręg — Poznań powiat, Srem, Kościan, Leszno, Rawicz (5 mandatów), V okręg — Wolsztyn, Grodzisk, Smigiel, Nowotomysk, Międzybóże, Szamotuły, Czarnków, Chodzież (5 mandatów), VI okręg — Ostrów, Odolanów, Ostrzeszów, Kępno, Pleszew, Jarocin, Koźmin, Kro-

toszyn, Gostyń, (6 mandatów). Razem 30 mandatów dla województwa Poznańskiego.

Dla Śląska Cieszyńskiego i Górnego zaproponował referent dwa Okręgi: jeden — przemysłowy, drugi — przeważnie rolniczy, złożony z Śląska Cieszyńskiego, powiatu Pszczyńskiego i Rybnickiego. Razem obydwie okręgi miałyby 17 mandatów.

Decyzja nastąpi na następnym posiedzeniu.

W końcu referent zaproponował podział mandatów w Małopolsce Wschodniej, który będzie zdecydowany później.

Dąbał w więzieniu.

Warszawa. Komisja konstytucyjna prawnicza i nietykalności poselskiej pod przewodnictwem posła Rataja na wspólnym zebraniu odrzuciła wniosek p. Liebermanna, domagający się zwolnienia posła Dąbala z aresztu zapobiegawczego i przyjęła wniosek p. Mieczkowskiego, przyjmujący do wiadomości zawiadomienie sędziego śledczego o aresztowaniu posła Dąbala. Na wniosek posła ks. Lutosławskiego osobnej podkomisji powierzono opracowanie projektu noweli do ustawy o nietykalności poselskiej w celu pogodzenia tej ustawy z art. 21 konstytucji.

Ze Śląska.

W obronie Górnoślązaków pod Prusakiem.

Katowice. W związku z toczącym się rokowaniem polsko-niemieckimi „Sztandar Polski“ zamieszcza statystykę Polaków zamordowanych w powiecie gliwickim przez zorganizowane bandy niemieckie oraz statystykę ciężko i lekko rannych Polaków wskutek zbrodniczej działalności orgeszu stosstruplerów i innych. Zamieszczając tę statystykę, dziennik wyraża przekonanie, że delegacja polska będzie skutecznie broniła ludności polskiej, pozostałej na Śląsku niemieckim.

Huta „spokoju“ do Polski.

Katowice. Przy wyznaczaniu granicy powiatu bytomskiego Friedenshuette, do której rościli sobie pretensje Niemcy, przydzielono do polskiej części Górny Śląsk.

Wiadomości z bliska i z daleka.

Chojnice, dnia 15 grudnia 1921 r.

— Z kuratorium okręgu szkolnego pomorskiego otrzymujemy następujące pismo:

Ze względu na coraz częstsze żądania od Kuratorium rad co do urządzania przedstawień amatorskich i wypożyczania sztuk teatralnych, komunikuje się, że Kuratorium chętnie służy wszelką pomocą, dla uproszczenia jednak sprawy prosi o zwracanie się wprost do Wydziału V-ego Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego ze szczegółami odpowiadającymi punktom następującym:

- 1) czy amatorowie są dorośli, czy też młodzież?
- 2) do jakiego środowiska należą? (posiadający wykształcenie średnie czy szkoły ludowe)?
- 3) czy urządzający życzą sobie wystawić sztukę o tle historycznym czy ludową? (tak zwanych salonowych nie polecamy wcale)
- 4) jaka może być maksymalna obsada męczyzn i kobiet?
- 5) czy miejscowość posiada scenę, dekoracje i kostiumy?
- 6) czy urządzający życzą sobie, aby Kuratorium O. S. P. przysłało reżysera na pierwszą i ostatnią próbę?

— **Obrót czekowy P. K. O.** Dodatek do listy uczestników obrotu czekowego, zawierający spis form, które po 30. czerwcu 1921. zgłosiły swe konta czekowe, wyszedł drukiem i jest do nabycia w cenie mk. 70. w Oddziale Pocztovej Kasy Oszczędności w Poznaniu.

Wszystkim właścicielom kont czekowych, wysłane zostaną wyżej wymienione „dodatki“ za równoczesnym odpisaniem z konta mk. 70.-

Firmy, które nie życzą sobie przysłania „dodatku“ zechcą zwrócić się pisemnie w tej sprawie do P. K. O. Poznań,

— **Bal Maskowy Sokoła.** Jak się dowiadujemy, budzi bal maskowy Sokoła, tego najsympatycz-

niejszego z naszych towarzystw, bo szczerze narodowego niezwykle żywe zainteresowanie w całym mieście i okolicy. Komisja przygotowawcza pracuje stale, by wszystkim Gościom uprzyjemnić jak najwięcej Noc Sylwestrową. Nie wolno nam wszystkich zdradzać niespodzianek, jakie są w przygotowaniu ku uroczajeniu wieczornicy, jedno atoli możemy zdradzić. Jak nas dziś informowano, przygrywać będzie orkiestra 66 pułku, naszego kaszubskiego, która się już z najlepszej strony dała poznać na raucie przy wkroczeniu tegoż do Chojnic. W tych dniach rozesłane zostaną zaproszenia. Należy wówczas pospieszyć się z wykupem kart wstępu, ponieważ zwłaszcza okolica czyni wielkie przygotowania napadu tatarskiego kuligiem na salę sylwestrową Sokoła, naszego Sokoła.

— **Nowe pismo.** W Czersku zacznie od 1. stycznia wychodzić nowe pismo codzienne pod redakcją p. Mieczysława Piechowskiego, dawniejszego redaktora naszego Dziennika Chojnickiego. Wydawcą jest pan Dr. Zehmke. Czersk, znany z swego patriotyzmu, nie zawiedzie zapewne pokładanych w nim nadziei tak przez wydawcę jak i redaktora. Mamy nadzieję, że pismo to rozwijać się będzie pomyślnie i służyć będzie uczciwie partii N. P. R., której sztandar wywiesi. W każdym razie życzym powodzenia!

Grudziądz. Donoszą, że gen. Haller przesłał odpowiedni przekaz z życzeniem wpisania się w poczet akcjonariuszów Teatru Pomorskiego, przyrzekając zarazem instytucji tej swe poparcie, co przy znanej energii, gen. Hallera, popularności i czci, jaka naród go otacza rokuje świetne nadzieje Teatrowi Pomorskiemu.

— (Włamanie do Banku Ludowego). W nocy z wtorku na środę włamali się złodzieje do Banku Ludowego przy ul. Kwidzińskiej. Do wnętrza weszli

z ogrodu oknem zakratowanym dość grubą kratą którą rozszczyli. W jednej kasie ogniowatej, którą zdołano rozbić, na szczęście nie należeli. Przez przecho- dzącego stróża i policjanta spłoszeni uciekli przez okno pozostawiając narzędzia złodziejskie. Policja jest na tropie.

Chełmno. Na drugim z rzędu posiedzeniu nowej rady miejskiej wybrano następujących panów jako członków magistratu: Kasztelana Józefa, Kleina Zyg- munta, Rumiera, Wawrzyniaka Stan., Eblowskiego Franc., Szarańskiego Leonarda, Witkowskiego i Bat- kiego. W miejsce wybranych do magistratu wejdą do rady z poszczególnych list pp. Rediger Stan., Ebel Józef, Odrowski Jan, Ortnowski Jan, Lubański Franc., Strehlau Anastazy i Binkowski Julian.

Poznań. Pogrzeb weterana. Przed domem 23 przy ul. Słowackiego obok kompanie honorowej w sta- lowych hełmach i wojskowa orkiestra, kirem okryty standar sokoli i grupa starszych w znanych graana- towych rogatywkach z prof. Callierem i pułk. Niemo- jewskim na czele. Ostatnią oddać mają przysługę znów jednemu co ubył z ich szeregów. A był to nie byle kto, nie ciura obozowy, lecz oficer z powstania, dowódca kawalerii w oddziale Taczanowskiego. śp. Józef Okoniewski. Kilkanaście stoczył on bitew z Moskałem, wycierpiał wiele, — a do przeżyć tych „gór- nych i chmurnych“ własnych i narodu, wracał pamię- cią zawsze jak najchętniej. Miłość do tych wielkich rzeczy, za które narażał życie, przelał też w swe dzieci, które go pielegnowały do ostatnich chwil życia. A dożył staruszek coś 84 roku życia.

Gdy trumnę — z czapką powstańca — na wiek — wyniesiono z domu żałoby, wojsko prezentowało broń, a orkiestra zagrała hymn „Boże coś Polskę“. Ruszył

następnie kondukt żałobny przy dźwiękach Chopinow- skiego marsza z wojskiem, sztaudarem sokolim, wete- ranami na czele na odległy cmentarz jeżycki, prowa- dzony przez miejscowego proboszcza i kapelana woj- skowego. Na cmentarzu zwykłe obrządku pogrzebowe, poczem wojsko oddaje znów honory, a orkiestra żegna zasłużonego weterana znaną pieśnią „Spój żołnierzu w zimnym grobie“, — nad którym chyli się sokoli sztan- dar. A potem — sypią się na trumnę grudki ziemi z rąk weteranów-staruszków, sokołów i przyjaciół za- onej rodziny. Oześ weteranowi! R. i. P.

Białystok. W północnej części pow. Białostoc- kiego pojawiły się chmury wilków, czyniąc ogromne szkody. W Trzciannem ukazały się dziki, niszcząc ziemniaki w kopcach, nie lekając się drapieżnych współtrusiów. Natomiast łosie, bardzo liczne tu da- wniej, i inna zwierzyna, wytępione zostały prawie doszczętnie.

Zebrania towarzystw

odbędą się:

w **Chojnicach** — Tow. „Zgoda“ pod opieką św. Józefa przystępuje w niedzielę dnia 18 bm. pod- czas polskiego nabożeństwa do wspólnej komunji św. Uprasza się by członkowie i członkinie jak naj- liczniejszy udział wzięli. Zarząd.

w **Chojnicach** — Zebranie Tow. Polek odbę- dzie się dnia 16 grudnia o godzinie 5-tej po południu na Starostwie. Zarząd.

w **Chojnicach** — dziś pierwsza lekcja nauki han- dlowej w szkole powszechnej pokój 27 o godz. 8-mej. Związek Handlowców.

Niniejszym podajemy do wiadomości, iż z dniem

17. grudnia b. r.

otwieramy oddział nasz w ŚWIECIU pod firmą

BANK DYSKONTOWY

Spółka Akcyjna
BYDGOSZCZ

ODDZ. ŚWIECKI

który załatwiać będzie wszelkie interesy wchodzące w zakres bankierstwa.

Bank Dyskontowy

Spółka Akcyjna
Bydgoszcz.

Z dniem dzisiejszym tracą swą wartość obiegowe banknoty podlegające wycofaniu.

Od dnia dzisiejszego banknoty te jako wypłaty przyjmowane nie będą.

Jedyną oficjalną instytucją wymiany jest Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa; by ułatwić publiczności wymianę niżej podpisane banki chętnie będą w wymia- nie tej pośredniczyły na następujących warunkach; przy składaniu banknotów należy załączyć sporządzony w 2 egzemplarzach wykaz serji i numerów składanych odcinków; wypłata z nowych banknotach nastąpi po przejrzeniu przez P. K. K. P. złożonych do zamiany od- cinków, mniej więcej po upływie 2 do 3 tygodni.

W celu wspólnego pokrycia powstałych przy wy- mianie kosztów banki pobierać będą 10 od tysiąca.

Wymiana na powyższych warunkach skutecznąą będzie do 5. stycznia 1922 r. włącznie, po tym terminie banknoty do wymiany przyjmowane nie będą.

Chojnice, dnia 15. grudnia 1921 r.

Bank Kredytowy w Warszawie,
Bank Powiatowy (Kreisbank),
Bankverein Chojnice,
Miejska Kasa Oszczędności,
Polski Bank Pożyczkowy,
Powiatowa Kasa Oszczędności.

:-: Lasy do wycięcia :-:

nadające się do belek

i drągów telegraficznych

kupuje każdego czasu za gotówkę

Oswald Werner, Chojnice

Dworcowa 72

telef. 290.

Poszukuje się

pierwszorzędnej stenotypistki

ze strony większego handlu drzewa od 1. 1. 22.

Oferty wraz z żądaniem pensji uprasza się pod nr. 2660 do ekspedycji gazety.

Kupuję każdą ilość

G E S I

zabitych, zimno skubane, nie opażone na eksport, tłuste doborowe
Placę od 150, do 200 mk. za funt.

GRABOWSKI, Toruń, Sienkiewicza 12. — Telefon 587.

Na nadchodzące Święta

polecam:

wszelkie przyprawy do plac-
ka i pierników, mak, natron,
proszek do leguminy, esencje
do liklerów, esencje octową,
: świeczki iluminacyjne, :
: świeczki na choinke, ozdoby
: : : choinkowe, : : :
prócz tego polecam jako stosują-
ce się podarunki na gwiazdkę:
Aparaty do fotografii
z przyborami, perfumy
i artykuły kosmetycz-
ne w wielkim wyborze.

Drog. pod ORŁEM, A. Wojnowski,
Chojnice (Pom.)

Wszelkie montaż, założenie
i reparacje centralnego ogrze-
wania, założenie zaop. w ciepłą
wodę, dostarczenie nowych kotł.
części zapasowych, wszelkie
przyrządy do wodociągów cen-
tralnego urządzenia kąpielni,
elektr. światła i dzwonki insta-
lacje centralnego ogrzewania.

J. Ponicki, warsztat,
Grudziądz, Lindenstr. 14.

Pocztówki z widokiem

z Chojnic i z okolicy

poleca

Dziennik Chojnicki.

Poszukujemy natychmiast
jednego samotnego

młynarza.

Oftr. prosimy podać do

Fa. CERES, T. z o. p.
BRUSY, MŁYN PAROWY.

Od 1. stycznia poszukuje się
pożądaną, dzielną i doświadczoną

dziewczyne,

która prasować i cokolwiek

— szyć umie jako —

pierwszą pokojówkę.

Oprócz tego poszukujemy od

1. 4. 1922. żonatego pańskiego

kuczera

z szarwarkiem, o ile możliwości
takiego, który służył przy konnicy

Dobra rycerskie DĄBROWA

poczta Wiele pow. Chojnice.

Eleganckie urządzenie

5-ciu pokoi

i kuchni zaraz do sprzedania,
tamże

mieszkanie wolne.

Informacji bliższej udzieli

DOM KOMISOWY, Dworcowa 1.